

M.p., sobota, 27 maja 1944 r.

Nr 97

Na całym froncie włoskim WIELKIE POSTĘPY ALLIANTÓW

Neapol, 26.V. Na wszystkich odcinkach frontu włoskiego wojska sojusznice poczyniły duże postępy. Oddziały amerykańskie, które zdobyły Cisterne, doszły już do punktu, oddalonego o 3 mile od miejscowości Velletri, która jest kluczową pozycją nowej linii obrony niemieckiej, ciągnącej się wzdłuż pasma wzgórz w środkowej części półwyspu. Velletri leży na drodze Appijskiej. Wczorajsze walki o Cisterne były najkrwawszymi ze wszystkich bitew, stoczonych na froncie włoskim. XIV armia niemiecka broniła się rozpaczliwie. Inne oddziały amerykańskie zdobyły miasto Littorio oraz położone nieopodal lotnisko.

Na głównym froncie ostatecznie zniszczona została linia Hitlera. W Piedimonte ustał wszelki opór niemiecki i miasto jest w rękach Polaków, których przednie strażce posuwają się już na północ wzdłuż drogi, prowadzącej do Rzymu. Wojska nowozelandzkie zdobyły Aquino, zaś kanadyjskie oddziały pancerne przepравиły się przez rzekę Melara i ustanowiły przyczółek na drugim jej brzegu, na który płynie nieprzerwany potok ludzi i sprzętu. Na południe od rzeki Liri oddziały amerykańskie i francuskie V armii zdobyły Pastena i San Giovanni - ważne punkty, górujące nad liniami niemieckimi. Liczba jeńców wzrosła do 11 tysięcy.

LOS ARMII KESSELRINGA PRZESADZONY ?

Sztokholm, 26.V. Prasa szwedzka porównywała sytuację Niemców na froncie włoskim z sytuacją armii Mansteina na Ukrainie przed jej ostatecznym rozbięciem. Naogół panuje tu opinia, że jest bardzo mało szans, aby siedemnastu dywizjom niemieckim udało się uniknąć otoczenia. Podkreśla się tu, że armię niemiecką we Włoszech ogarnęła panika. W czasie bitwy o Cisterne żołnierze niemieccy porzucali ciężki sprzęt i uciekali w popłochu. Straty dywizji, które walczyły na tym odcinku, wynoszą w zabitych i rannych 70%.

NIEMCY PRYZNAJĄ SIĘ DO KLESKI

Berlin, 26.V. Na dzisiejszej konferencji dla prasy neutralnej nie-

miecki komentator wojskowy oświadczył: "Sytuacja na froncie włoskim jest bardzo poważna; amerykańskie czołgi przerwały nasze linie; na wszystkich odcinkach frontu silna presja nieprzyjaciela." Ponadto komentator twierdził, że oddziałom angielskim udało się sforsować rzekę Liri, oraz podkreślił z naciskiem, że Sprzymierzeni rzucają do walki wciąż nowe rezerwy.

Niemcy pocieszają się:

NA SZCZĘŚCIE ISTNIEJE LINIA BRENNERU

Berlin, 26.V. Gazeta "Hamburger Fremdenblatt", komentując dziś sytuację, jaka wytworzyła się na froncie włoskim, pisze: "Będziemy walczyć o każdą ważną pozycję we Włoszech, ale dobrze, że istnieje linia Brenneru - ta napewno jest nie do przebycia. Alianci robią wszystko, aby uczynić z frontu włoskiego jeden z decydujących frontów tej wojny." Artykuł kończy się zapewnieniem, że wkrótce Kesselring otrzyma większe posiłki.

KONFLIKT HITLER-KESSELRING

Zurich, 26.V. Według wiadomości, jakie nadeszły tu z Niemiec, między Hitlerem a marsz. Kesselringiem istnieje poważna rozbieżność zdań co do dalszej taktyki, jaką Niemcy zastosować winni we Włoszech. Hitler uważa, że ze względów prestiżowych armia niemiecka winna bronić się na linii w środkowych Włoszech, natomiast Kesselring żąda natychmiastowego wycofania się na przygotowywane oddawna pozycje nad rzeką Po.

NIEMCY ŻEGNAJĄ WATYKAN

Berlin, 26.V. Radio niemieckie podało, że niemiecki gubernator wojskowy Rzymu odwiedził dziś Watykan celem przeprowadzenia rozmów, "będących w związku z wytworzoną sytuacją".

Sztokholm, 26.V. Prasa szwedzka nazywa wizytę niemieckiego dowódcy w Watykanie - wizytą pożegnalną. Według nadeszłych tu wiadomości Rzym jest zupełnie ewakuowany, w mieście pozostała już tylko jedna radiostacja, zaś 6 innych przeniesiono do Mediolanu.

JEDEN Z NAJLEPSZYCH KORPUSÓW ALLIANCKICH

Sztokholm, 26.V. Płk. Hanson, powszechnie znany komentator wojskowy radia szwedzkiego, komentując dziś walki we Włoszech, oświadczył, że II Korpus Polski

dał się poznać jako jeden z najlepszych korpusów alianckich. Czyny Polaków w Piedimonte nie pozostają w tyle za bohaterstwu zdobyciem Monte Cassino. "Cały świat obserwuje dziś polskie wojsko" - tymi słowami zakończył swój przegląd płk. Hanson.

Komentator radia brytyjskiego mówi: "ŚWIAT DOWIE SIĘ O POLSKIM BOHATERSTWIE"

Londyn, 26.V. Sprawozdawca frontowy radia brytyjskiego donosi: "Wiele mówi się o wyczynach Anglików, Amerykanów, Francuzów, Kanadyjczyków. Nie wolno jednak zapominać o tym, czego dokonali Polacy. A dokonali oni rzeczy niezwykłych. Widziałem oddziały polskie, wspinające się na szczyty tak strone, że żaden mąż nie chciał tam iść. Dwie kompanie przenosiły zaopatrzenie dla jednej kompanii, będącej w walce. Cała VIII armia pełna jest podziwu dla Polaków. Wszyscy jednogłośnie twierdzą, że nawet w najcięższym ogniu nieprzyjacielskich dział, miotaczy min i moździerzy Polacy nigdy nie zawahali się ani na chwilę. Dowódcy aliancy cenią nie tylko odwagę Polaków, ale również doskonałą organizację ich armii. Wyjątkowo wysoką klasę reprezentuje polska służba zdrowia. W przyszłości, kiedy ogłoszona będzie historia tych czterech dni walk, świat dowie się o polskim bohaterstwie, dla uczczenia którego wystawiony winien być pomnik na Monte Cassino."

WYMIANA DEPEZ EDEN-MOŁOTOW

Londyn, 26.V. Z okazji 2-iej rocznicy zawarcia sojuszu brytyjsko-sowieckiego nastąpiła wymiana depezy między Edenem a Mołotowem.

PRZED OFENSYWĄ NA BIAŁORUSI

Londyn, 26.V. Doniesienia korespondentów z Moskwy wskazują na ożywienie się działań na froncie wschodnim. Obie strony prowadzą intensywną akcję patroli wywiadowczych. Rosjanie nieśli rzekomo skoncentrować wielkie siły na Białorusi i na tym odcinku spodziewane jest w najbliższym czasie rozpoczęcie zakrojonego na wielką skalę uderzenia sowieckiego. Wypada zaznaczyć, że doniesienia niemieckie już od kilku dni wskazują na lokalne natarcia sowieckie w rejonie Witebska.

WOJSKO NIEMIECKIE OBSADZA BUŁGARIE

Ankara, 26.V. Nadchodzą tu wiadomości, że na lotniskach bułgarskich, położonych w różnych okolicach kraju, masowo lądują niemieckie samoloty transportowe, przywożące oddziały wojska, SS i Gestapo. W Sofii wszystkie instytucje użyteczności publicznej obsadzone zostały przez gwardię faszystowską, dowodzoną przez niemieckich oficerów. Wszystkie porty bułgarskie

na morzu Czarnym-obsadzone zostały przez Niemców.

Ankara, 26.V. Bułgaria ciągle jeszcze jest bez rządu. Kalfow, któremu Rada Regencyjna powierzyła misję stworzenia gabinetu, musiał zrezygnować z tego zamiaru. Rzekomo znalazł on tylko czterech chętnych do objęcia tek ministerialnych. Pod naciskiem Niemców Rada Regencyjna powierzy zapewne misję stworzenia rządu przywódcy faszystowskiej partii bułgarskiej, prof. Kantardżiewowi.

NIEMCY ŻADAJĄ MILIONA FRANCUZÓW

Londyn, 26.V. Według wiadomości, jakie nadeszły tu z Francji, w czasie ostatniego spotkania z Lavalem, Sauckel, niemiecki komisarz dla werbunku robotników zagranicznych, zażądał miał miliona Francuzów do pracy w niemieckim przemyśle zbrojeniowym. Mieliby oni zastąpić wysłanych na front robotników niemieckich. Według żądań niemieckich, z samego tylko Paryża miałyby odjeżdżać do Niemiec dziennie 10 tys. osób. Zmobilizowani mają być mężczyźni do lat 60 i kobiety do lat 45. Na argument Laval, że Francja nie posiada wagonów dla przewiezienia tak ogromnej liczby ludzi, Sauckel miał oświadczyć: "Pójdą oni do Niemiec pieszo." Oczekuje się, że w najbliższych dniach we Francji przeprowadzone zostaną ogromne obławy.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Neapol, 26.V. Oddziały polskie i brytyjskie, które zajęły Piedimonte i Aquino, zdobyły dziś miejscowość Roccasecca i zbliżają się obecnie do Castrocielo. Oddziały francuskie zdobyły broń i rozpaczliwie przez Niemców Monte Cairo. Był to ostatni bastion, jaki pozostał jeszcze z linii Hitlera. Oddziały amerykańskie V armii zbliżają się do ważnego punktu strategicznego Frosinone.

Wojska amerykańskie, posuwające się po zajęciu Cisterny na północ-wschód, zdobyły miejscowość Cori i zbliżają się do Velletri. Inne oddziały zagrażają Valmontone, ważnemu węzłowi komunikacyjnemu, leżącemu na drodze Via Casilina. Jeżeli Velletri i Valmontone zostaną zdobyte przez Aliantów, to armia niemiecka zostanie odcięta od Rzymu.

Według ostatnich wiadomości, przednie straże wojsk sojusznicznych były dziś wieczorem oddalone o 30 km od Rzymu.

W czasie wczorajszego nalotu na Valmontone zniszczonych zostało 600 niemieckich pojazdów mechanicznych.

Algier, 26.V. Bombowce amerykańskie, operujące z baz śródziemnomorskich, bombardowały dziś Grenoble, Lion, St. Etienne, Niceę oraz kilka innych miejscowości na Riwierze francuskiej.

Genewa, 26.V. Według doniesień z granicy włoskiej partyzanci włoscy zniszczyli tory kolejowe w przełęczu Brennerskiej na bardzo znacznej długości.